



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 57/11
Λουξεμβούργο, 9 Ιουνίου 2011

Απόφαση στην υπόθεση C-52/10
Ελεύθερη Τηλεόραση ΑΕ, Κωνσταντίνος Γιαννίκος / Υπουργός Τύπου και
Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης

Η μη καταβολή αμοιβής δεν αποκλείει τη διαπίστωση προθέσεως συγκεκριμένης διαφημίσεως

Αν η ύπαρξη αμοιβής θεωρηθεί απαραίτητη προϋπόθεση της διαπιστώσεως τέτοιας προθέσεως, τίθεται σε κίνδυνο η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών

Η οδηγία «τηλεόραση χωρίς σύνορα»¹ θέτει, όσον αφορά την τηλεοπτική διαφήμιση, ορισμένους ελάχιστους κανόνες και κριτήρια, με σκοπό την πλήρη και σωστή προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών και, συγκεκριμένα, των τηλεθεατών.

Η οδηγία απαγορεύει τη «συγκεκριμενοποιημένη διαφήμιση», η οποία ορίζεται ως «η προφορική ή οπτική παρουσίαση, σε προγράμματα, εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός προσώπου που παρέχει υπηρεσίες, όταν η παρουσίαση αυτή γίνεται σκοπίμως από τον ραδιοτηλεοπτικό φορέα με διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά τον χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης. Μια παρουσίαση θεωρείται ότι γίνεται σκοπίμως [ιδίως] όταν γίνεται έναντι αμοιβής ή ανάλογης πληρωμής.

Σε τηλεοπτική εκπομπή που μεταδόθηκε το 2003 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό «ALTER CHANNEL», παρουσιάστηκε, μέσω τριών απευθείας συνδέσεων, αισθητικού χαρακτήρα οδοντιατρική θεραπεία ασθενούς, τόσο κατά τη διάρκειά της όσο και κατά το πέρας της. Η παρουσιάστρια συζήτησε με οδοντίατρο, η οποία ανέφερε ότι η συγκεκριμένη θεραπεία αποτελεί παγκόσμια καινοτομία. Η οδοντίατρος παρέσχε επίσης διευκρινίσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα και το κόστος της θεραπείας.

Εν συνεχεία, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) επέβαλε στην Ελεύθερη Τηλεόραση (η οποία έχει στην κυριότητά της και εκμεταλλεύεται τον τηλεοπτικό σταθμό), καθώς και στον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρίας Κ. Γιαννίκο πρόστιμο 25 000 ευρώ, με το σκεπτικό ότι η συγκεκριμένη τηλεοπτική εκπομπή εμπεριείχε συγκεκριμένη διαφήμιση.

Τα πρόσωπα στα οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο υπέβαλαν αίτηση ακυρώσεως κατά της αποφάσεως του ΕΣΡ ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο υπέβαλε στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικά με την ερμηνεία της οδηγίας «τηλεόραση χωρίς σύνορα». Ζητείται να διευκρινιστεί αν η οδηγία πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι παροχή αμοιβής ή άλλου ανάλογου ανταλλάγματος αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για να διαπιστωθεί η πρόθεση συγκεκριμένης διαφημίσεως.

Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι από την ανάγνωση της εφαρμοστέας διατάξεως της οδηγίας προκύπτει ότι το επίρρημα «ιδίως», το οποίο χρησιμοποιείται σε πολλές γλωσσικές αποδόσεις της οδηγίας αυτής, έχει απαλειφθεί από την ελληνική απόδοση.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, για την ομοιόμορφη εφαρμογή και ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, το κείμενο μιας διατάξεως πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται υπό το πρίσμα της αποδόσεώς του στις άλλες επίσημες γλώσσες. Αν υπάρχουν

¹ Οδηγία 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 1989, για το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων (ΕΕ L 298, σ. 23).

διαφορές στη μετάφραση, η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνεύεται σε συνάρτηση με την όλη οικονομία και τον σκοπό της κανονιστικής ρυθμίσεως στην οποία εντάσσεται.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η οδηγία αποσκοπεί στην προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών και ότι, ως εκ τούτου, η «τηλεοπτική διαφήμιση» πρέπει να υπόκειται σε ορισμένους βασικούς κανόνες και κριτήρια.

Αφετέρου, η «συγκεκριμευμένη διαφήμιση» αποτελεί, σε σχέση με την «τηλεοπτική διαφήμιση» αυτοτελή έννοια, για την οποία ισχύουν ειδικά κριτήρια. Η ιδιαιτερότητά της έγκειται στο ότι «γίνεται σκοπίμως από τον ραδιοτηλεοπτικό φορέα με διαφημιστικό σκοπό».

Μολονότι η παροχή αμοιβής ή άλλου ανάλογου ανταλλάγματος αποτελεί κριτήριο για τη διαπίστωση διαφημιστικού σκοπού, εντούτοις από τον ορισμό που δίδει η οδηγία, καθώς και από την όλη οικονομία και τον σκοπό της προκύπτει ότι διαφημιστικός σκοπός μπορεί να υφίσταται ακόμη και ελλείψει αμοιβής. Με άλλα λόγια, η μη καταβολή αμοιβής δεν αποκλείει την ύπαρξη συγκεκριμευμένης διαφημίσεως.

Εξάλλου, δεδομένου ότι είναι δυσχερές ή και, σε ορισμένες περιπτώσεις, αδύνατον να διαπιστωθεί η παροχή αμοιβής ή άλλου ανάλογου ανταλλάγματος σε σχέση με τηλεοπτική διαφήμιση η οποία, πάντως, παρουσιάζει όλα τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμευμένης διαφήμισεως, αν γινόταν δεκτό ότι η καταβολή αμοιβής αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση της διαπιστώσεως διαφημιστικού σκοπού, δεν θα εξασφαλιζόταν η προστασία των συμφερόντων των τηλεθεατών και θα καθίστατο άνευ αποτελεσματικότητας η απαγόρευση της συγκεκριμευμένης διαφημίσεως.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582